Enig verband tussen de overwinteringsplaatsen van muggen en die van de weinige vleermuizen heb ik niet kunnen ontdekken.

De keuze van de overwinteringsplaatsen bij de verschillende soorten kan dus uiteen lopen onder gelijke oecologische voorwaarden, maar lijkt elk jaar ongeveer dezelfde te zijn.

Het is voorts opvallend, dat maar zo weinig overwinterende insectensoorten van de grotten gebruik maken. Zo vond ik bijv. vlak bij een groeve binnenshuis overwinterende exemplaren van *Agonopteryx applana* F. en *Agonopteryx arenella* Schiff. (Lep., Gelech.), soorten, die ik nooit in de grotten heb aangetroffen.

Summary

Discussion of the places chosen by hibernating Lepidoptera and mosquitoes in the caves in the south of Dutch Limburg.

Amsterdam-Z. 1, Mesdagstraat 121.

Talrijk optreden van Operophtera-rupsen. De aanvankelijk aan vorstschade toegeschreven kaalheid van de eiken op het landgoed „Klein Frieswijk" bij Diepenveen bleek bij nadere beschouwing kaalvraat te zijn, veroorzaakt door een massaal optreden van de rupsen van *Operophtera brumata* L. En bovendien zaten ze op beuk, berk, es, populier, meidoorn, linde, wilg, esdoorn, kamperfoelie, braam, lijsterbes, maar niet op sporkenhout. Vrijwel geen enkele boom of struik was dus veilig voor de rupsen. Een groep kraaien bleek een geduchte opruiming onder de rupsen in de boomkruinen te houden, terwijl een menigte mussen de op de grond gevallen dieren opruimde.

W. J. Boer Leffef, Korteweg 53, Apeldoorn.

Rupsen uit wilgekatjes. Jonge rupsen, die ik in wilgekatjes gevonden had, bleken bij opkweken te behoren tot *Apamea ypsilon* Schiff. (*fissipuncta* Hw.). In de Nederlandse literatuur althans is het voorkomen van deze dieren in katjes niet vermeld.

W. J. Boer Leffef, Korteweg 53, Apeldoorn.

Jaarboek 1955, uitgegeven door de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen, december 1956. Prijs f 4.

Het nieuwe jaarboek telt 208 pagina's en is geïllustreerd met 38 foto's. Op entomologisch gebied bevat het de volgende artikelen:

Ir. M. M. de Lint en C. P. Meijers, Bestrijdingsproeven tegen de bietevlieg, *Pegomyia hyosciami* Panz.

Ir. J. A. J. Veenenbos, De bestrijding van de bonevlieg, *Chortophila cilicrura* Rond.

C. F. v. d. Bund, De Lepidoptera-vangsten in 1955 vergeleken met die van 1954. (De heer van der Bund deelde me mee, dat van de lijst van 1954 *Catephia alchymista* Schiff. moet vervallen wegens verwarring met een andere soort).

Dr. F. E. Loosjes, De bestrijding van de stambonekever, *Acanthoscelides obtectus* Say, in opgeslagen voorraden.

Dr. A. F. H. Besemer en Ir. M. v. d. Vliet, Bestrijding van de uievlieg, *Chortophila antiqua,* door een zaadbehandeling met gechloreerde koolwaterstoffen.

Ook overigens bevat het Jaarboek natuurlijk weer tal van interessante mededelingen. — Lpk.